

Naziv kolegija: *Povijest poljskoga književnog jezika*

Nositelj kolegija: dr. sc. Neda Pintari , red. prof.

Izvođač kolegija: Miroslav Hrdlička, prof.

ECTS bodovi: 4

Jezik: poljski i hrvatski

Trajanje: III. semestar preddiplomskog studija

Status kolegija: obavezni

Oblik nastave: 3 sata tjedno (2 sata predavanja +1 sat seminara)

Uvjeti za upis kolegija: upisan III. semestar

Cilj kolegija: Upoznavanje studenata sa standardizacijom poljskoga jezika, prikaz najstarijih spomenika poljske pismenosti i prikaz tipoloških karakteristika poljskoga jezika. Upoznavanje s metodologijom povijesno-lingvističkog rada, s metodološkom osnovom ponudenom od strane poljskih lingvista i s periodizacijom povijesti poljskoga jezika. Predmet je osnova kako za studente diplomskih lingvističkih tako i kulturoloških studija.

Sadržaj kolegija: Povijest poljskoga jezika je propedeutički predmet. Sastoji se od dva dijela: jednog u kojemu je prikazano mjesto poljskoga jezika u zajednici slavenskih jezika, jezične promjene koje su dovele do izdvajanja poljskoga jezika kao zasebnog jezika te do njegove standardizacije i drugog u kojemu se studenti upoznaju s periodizacijom povijesti poljskoga jezika i promjenama do kojih je došlo tijekom stoljeća. Kao ilustracija razvoja poljskoga jezika poslužit će spomenici poljske pismenosti koja će uloga u stabilizaciji standardnog jezika biti naglašena. Predmet završava stratifikacijom suvremenog poljskog jezika.

Ispit: pismeni

Obvezna literatura:

1. B. Walczak, *Zarys dziejów języka polskiego*, Wrocław 1999.
2. S. Dubisz, *Język, historia, kultura*, Warszawa 2002.
3. D. Sesar, *Putovima slavenskih književnih jezika*, Zagreb 1996. s.87-90
4. D. Podlaska, I. Płóciennik, *Leksykon nauki o języku*, Bielsko Biala 2002.
5. A. D. browska *Język polski*, Wrocław 1998., s.5-25.
6. H. Dalewska-Greń, *Języki słowiańskie*, 1997. s. 560-605.
7. M. Tymowski, *Kratka povijest Poljske*, Zagreb 1999.

Dopunska literatura:

1. Z. Klemensiewicz, *Historia języka polskiego*, Warszawa 1981.
2. L. Moszyński, *Wstęp do filologii słowiańskiej*, Warszawa 1984.
3. T. Lehr-Splawinski, *Uwagi o języku*, Kraków 1936.
4. Z. Klemensiewicz, *O różnicach odmianach współczesnej polszczyzny*, Warszawa 1953.
5. T. Milewski, *Teoria, typologia i historia języka polskiego*, Kraków, 1993.
6. M. Wójtowicz, *Początki pisma słowiańskiego*, Poznań, 2000.

Raspored rada po tjednima:

1. Uvod, organizacija nastave, raspored, studentske obveze, literatura.
2. Slaveni kao dio indoeuropske obitelji. Preci poljskoga jezika; podjela slavenskih jezika i njegova kratka karakteristika; poljski jezik u okruženju drugih; jezična liga, jezično srodstvo; osnovni termini.
3. Praslavenski jezik i njegovi sljedbenici.
4. Periodizacija razvoja poljskoga jezika - teorije i kriteriji podjele; metodologija lingvističkih istraživanja.
5. Najvažnije jezične promjene pretpismenog doba I. samoglasnici.
6. Najvažnije jezične promjene pretpismenog doba II. - suglasnici.
7. Leksikon izvan iz praslavenskog doba; najstarije posuđenice u suvremenom poljskom jeziku.

8. Uloga nastanka poljske države u oblikovanju poljskoga jezika.
9. Karakteristika i podjela pismenog razdoblja.
10. Najvažniji spomenici poljske pismenosti staropoljskog perioda i prvi zapisi na poljskome jeziku.
11. Poeci i razvoj poljskog pisma; prve gramatike poljskoga jezika; prvi rječnici.
12. Nastanak poljskog standardnog jezika; opća karakteristika jezika srednjopoljskog razdoblja; najvažnije jezične promjene; strani utjecaj; rječnici; gramatike; jezik i stil tog razdoblja.
13. Novopoljsko razdoblje od XVIII. stoljeća do početka II. svjetskog rata.
14. Poljski jezik nakon 1939. Jezik ratnog razdoblja. Poljski jezik nakon rata. Poljski jezik nakon 1989. godine.
15. Suvremeni poljski jezik. Rezimiranje povijesti poljskoga jezika.